

V Bruseli 23. júna 2020
REV 3 – nahrádza oznámenie (REV 2)
z 22. novembra 2019

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRAVIDLÁ EÚ V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A SÚVISIACICH PRÁV

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „tretou krajinou“¹. V dohode o vystúpení² sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa končí 31. decembra 2020³. Do uvedeného dátumu sa právo EÚ v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve⁴.

Európska únia a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či sa takáto dohoda uzavrie a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu⁵, v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Okrem toho bude po skončení prechodného obdobia Spojené kráľovstvo tretou krajinou, pokiaľ ide o vykonávanie a uplatňovanie práva EÚ v členských štátoch EÚ.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav platný po skončení prechodného obdobia (časť A nižšie). V tomto oznámení sa takisto vysvetľujú určité príslušné ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa odlúčenia (časť B nižšie).

¹ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom Európskej únie.

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

³ Prechodné obdobie možno pred 1. júlom 2020 jedenkrát predĺžiť najviac o jeden alebo dva roky (článok 132 ods. 1 dohody o vystúpení). Vláda Spojeného kráľovstva takéto predĺženie zatiaľ vylučuje.

⁴ S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

⁵ V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, zásada krajiny pôvodu a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Odporúčania zainteresovaným stranám:

Zainteresovaným stranám sa predovšetkým odporúča, aby vzhľadom na toto oznámenie posúdili dôsledky konca prechodného obdobia.

Upozornenie:

Toto oznámenie sa netýka:

- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú iných práv duševného vlastníctva,
- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú vyčerpania práv duševného vlastníctva,
- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi,
- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú audiovizuálnych a mediálnych služieb,
- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú geografického blokovania,
- pravidiel EÚ, ktoré sa týkajú elektronického obchodu a neutrality siete.

Oznámenia týkajúce sa týchto aspektov sa pripravujú alebo už boli uverejnené⁶.

A. PRÁVNÝ STAV PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa pravidlá EÚ v oblasti autorského práva a súvisiacich práv už nebudú uplatňovať na Spojené kráľovstvo. Má to najmä tieto dôsledky:

1. VŠEOBECNÉ DÔSLEDKY: V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A SÚVISIACICH PRÁV SA NA VZŤAH MEDZI EÚ A SPOJENÝM KRÁĽOVSTVOM BUDÚ UPLATŇOVAŤ HLAVNÉ MNOHOSTRANNÉ MEDZINÁRODNÉ DOHODY O AUTORSKOM PRÁVE

Spojené kráľovstvo a Európska únia sú zmluvnými stranami viacerých hlavných mnohostranných medzinárodných dohôd o autorskom práve, ako je napríklad Zmluva Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) o autorskom práve (WCT), Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch (WPPT)⁷ a Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS)^{8 9}.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sk.

⁷ <http://www.wipo.int/treaties/en/>.

⁸ https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm.

⁹ Spojené kráľovstvo je okrem toho na rozdiel od Európskej únie zmluvnou stranou Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel. Európska únia je však podľa článku 1 ods. 4 Zmluvy WIPO o autorskom práve (WCT) povinná uplatňovať články 1 až 21 Bernského dohovoru a dodatok k nemu.

Po skončení prechodného obdobia sa v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z týchto mnohostranných medzinárodných dohôd a predovšetkým so zásadami „národného zaobchádzania“ a „doložky najvyšších výhod“ pre štátnych príslušníkov a právnické osoby, ktoré spĺňajú kritériá oprávnenosti na ochranu v rozsahu Dohody TRIPS, budú tieto mnohostranné medzinárodné dohody uplatňovať na vzťah medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v oblasti autorského práva a súvisiacich práv v súvislosti s týmito aspektmi:

- ochrana autorského práva a súvisiacich práv (napr. výhradné práva na reprodukciu, distribúciu, nájom, prenos a sprístupnenie pre autorov a v príslušných prípadoch aj pre nositeľov súvisiacich práv, ako sú výrobcovia zvukových záznamov, interpreti a vysielacie organizácie),
- doba ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv,
- povinnosti týkajúce sa technologických ochranných opatrení a informácií o správe práv,
- databázy s výnimkou tých, ktoré sú uvedené ďalej v texte,
- počítačové programy,
- topografie polovodičov,
- vynucovanie autorského práva (ako jedného z práv duševného vlastníctva v časti 3 Dohody TRIPS) vrátane opatrení na hraniciach.

Treba poznamenať, že druh alebo úroveň ochrany, ktorú vyššie uvedené mnohostranné medzinárodné dohody zabezpečujú pre určité práva, prípadne výnimky alebo obmedzenia týkajúce sa týchto práv, nie sú rovnocenné aktuálnej ochrane stanovenej v právnych predpisoch EÚ v oblasti autorského práva a súvisiacich práv. Okrem toho právne predpisy EÚ v oblasti autorského práva a súvisiacich práv v niektorých prípadoch obsahujú osobitnú právnu úpravu alebo osobitné cezhraničné opatrenia v prospech nositeľov a užívateľov práv na vnútornom trhu a/alebo v oblasti správy práv, ktoré v týchto medzinárodných mnohostranných dohodách nemajú žiadnu obdobu.

2. OSOBITNÉ DÔSLEDKY V OBLASTI AUTORSKÉHO PRÁVA A SÚVISIACICH PRÁV

Navyše skončenie prechodného obdobia bude mať najmä tieto dôsledky v oblasti autorského práva a súvisiacich práv.

2.1. Vysielatelia

V smernici 93/83/EHS o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii¹⁰ sa okrem iného stanovuje, že akt satelitného vysielania pre verejnosť sa uskutočňuje výhradne v členskom štáte, kde sa vysielacie signály

¹⁰ Smernica Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, 6.10.1993, s. 15).

zavádzajú, a preto sa príslušné právne akty týkajúce sa autorského práva obmedzujú na účely udeľovania licencií. Preto ak chcú vysielatelia vysielat' dielo alebo iný predmet záujmu, musia vysporiadať práva len v tom členskom štáte, v ktorom sa signál zavádza.

Po skončení prechodného obdobia už vysielatelia v Spojenom kráľovstve nebudú môcť využívať výhody vyplývajúce z mechanizmu stanoveného v smernici, ktorý sa uplatňuje pri poskytovaní služieb cezhraničného satelitného vysielania zákazníkom v EÚ, a budú musieť vysporiadať práva vo všetkých členských štátoch, v ktorých má signál dosah. Podobne vysielatelia v Európskej únii už nebudú môcť využívať výhody vyplývajúce z mechanizmu stanoveného v práve EÚ, ktorý sa uplatňuje pri poskytovaní cezhraničných služieb satelitného vysielania zákazníkom v Spojenom kráľovstve, a ak chcú vysielat' do Spojeného kráľovstva, možno budú musieť zabezpečiť vysporiadanie práv všetkých príslušných nositeľov.

2.2. Kolektívna správa práv (online práva na hudobné diela)

V článku 30 smernice 2014/26/EÚ o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu¹¹ sa stanovuje povinnosť organizácie kolektívnej správy zastupovať v určitých prípadoch inú organizáciu kolektívnej správy pri poskytovaní multiteritoriálnych licencií (na online práva na hudobné diela).

Po skončení prechodného obdobia organizácie kolektívnej správy EÚ nebudú podliehať pri poskytovaní multiteritoriálnych licencií podľa článku 30 smernice 2014/26/EÚ povinnosti zastupovať organizácie kolektívnej správy so sídlom v Spojenom kráľovstve a naopak.

2.3. Osirelé diela

Niektoré kultúrne inštitúcie v Európskej únii môžu využívať systém vzájomného uznávania osirelých diel na základe smernice 2012/28/EÚ o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel¹². Tento systém im umožňuje digitalizovať a sprístupniť dielo online vo všetkých členských štátoch, akonáhle je v jednom členskom štáte uznané za osirelé dielo.

Po skončení prechodného obdobia sa už medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou nebude uplatňovať mechanizmus vzájomného uznávania stanovený v smernici 2012/28/EÚ. Osirelé diela, ktoré boli uznané v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia, už preto nebudú uznané v Európskej únii v zmysle smernice 2012/28/EÚ, a to isté platí pre osirelé diela uznané v Európskej únii, keďže systém vzájomného uznávania v zmysle smernice 2012/28/EÚ už v Spojenom kráľovstve nebude dostupný. V dôsledku toho používanie osirelých diel zo Spojeného

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 72).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/28/EÚ z 25. októbra 2012 o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel (Ú. v. EÚ L 299, 27.10.2012, s. 5).

kráľovstva, ktoré táto smernica umožňuje, najmä pokiaľ ide o ich prístupnosť online, už nebude povolené pre kultúrne inštitúcie v Európskej únii a naopak.

2.4. Prístup k uverejneným dielam pre osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania

V smernici (EÚ) 2017/1564 o určitých povolených spôsoboch použitia určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania¹³, sa zavádza povinná výnimka v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, ako aj v prospech oprávnených právnických osôb konajúcich v mene týchto osôb. V smernici sa okrem toho stanovuje, že takéto oprávnené právnické osoby sa v iných členských štátoch môžu odvolávať na výnimku pre beneficienta alebo inú oprávnenú právnickú osobu usadenú v inom členskom štáte a že beneficienti a oprávnené právnické osoby môžu získať prístup k rozmnoženinám v prístupných formátoch od oprávnenej právnickej osoby usadenej v ktoromkoľvek členskom štáte.

Po skončení prechodného obdobia beneficienti a oprávnené právnické osoby v Spojenom kráľovstve už nebudú môcť získať rozmnoženiny v prístupných formátoch od oprávnených právnických osôb v Európskej únii na základe rámca stanoveného v smernici (EÚ) 2017/1564. Ani beneficienti a oprávnené právnické osoby v Európskej únii nebudú môcť získať rozmnoženiny v prístupných formátoch od oprávnených právnických osôb v Spojenom kráľovstve.

Výmena rozmnožení v prístupných formátoch medzi Európskou úniou a tretími krajinami, ktoré ratifikovali Marrákešskú zmluvu¹⁴, sa riadi nariadením (EÚ) 2017/1563¹⁵ o cezhraničnej výmene rozmnožení určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupných formátoch v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami. V tejto súvislosti je dôležité poznamenať, že Spojené kráľovstvo v súčasnosti nie je zmluvnou stranou Marrákešskej zmluvy.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1564 z 13. septembra 2017 o určitých povolených spôsoboch použitia určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (Ú. v. EÚ L 242, 20.9.2017, s. 6).

¹⁴ Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1563 z 13. septembra 2017 o cezhraničnej výmene rozmnožení určitých diel a iných predmetov ochrany chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupných formátoch v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami (Ú. v. EÚ L 242, 20.9.2017, s. 1).

2.5. Prenosnosť online obsahu

V nariadení (EÚ) 2017/1128 o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu¹⁶ sa stanovuje, že poskytovanie online obsahových služieb pre účastníka, ktorý sa dočasne nachádza v inom členskom štáte, ako aj prístup k tejto službe a jej využívanie týmto účastníkom, sa považujú za poskytovanie, prístup a využívanie, ktoré sa realizujú výlučne v členskom štáte pobytu účastníka.

Po skončení prechodného obdobia osoby s pobytom v Spojenom Kráľovstve už nebudú môcť využívať odoberanie digitálneho obsahu pri cestách do Európskej únie a poskytovateľ online obsahových služieb so sídlom v Spojenom kráľovstve bude musieť dodržiavať pravidlá príslušného členského štátu alebo štátov EÚ, v ktorých chce poskytovať služby svojim účastníkom, a zároveň vysporiadať všetky príslušné práva týkajúce sa tohto alebo týchto členských štátov.

2.6. Právo *sui generis* na ochranu databáz

Na základe článku 7 smernice 96/9/ES o právnej ochrane databáz¹⁷ sa za určitých podmienok udeľuje ochrana zostavovateľom databáz v členských štátoch EÚ (ďalej len „právo *sui generis* na ochranu databáz“). Článkom 11 smernice 96/9/ES sa okruh používateľov ochrany založenej na práve *sui generis* obmedzuje na zostavovateľov databáz (alebo nositeľov práv), ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu EÚ, majú svoje obvyklé bydlisko na území Európskej únie alebo sú obchodnými spoločnosťami, ktoré boli zriadené podľa práva členského štátu EÚ (a majú svoje registrované sídlo, ústredie alebo hlavnú prevádzku v Európskej únii).

Po skončení prechodného obdobia štátni príslušníci Spojeného kráľovstva (pokiaľ nemajú obvyklé bydlisko v Európskej únii) a obchodné spoločnosti zriadené podľa práva Spojeného kráľovstva už nebudú mať nárok získať právo *sui generis* na ochranu databáz vo vzťahu k databázam v Európskej únii¹⁸. Ani štátni príslušníci členských štátov EÚ a obchodné spoločnosti zriadené podľa práva členského štátu EÚ nebudú mať na základe práva EÚ nárok získať právo *sui generis* na ochranu databáz vo vzťahu k databázam v Spojenom kráľovstve.

B. PRÍSLUŠNÉ USTANOVENIA DOHODY O VYSTÚPENÍ TÝKAJÚCE SA ODLÚČENIA

Článok 58 dohody o vystúpení zaručuje pokračujúcu ochranu existujúceho práva *sui generis* na ochranu databáz v Spojenom kráľovstve a v Európskej únii po skončení prechodného obdobia.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1128 zo 14. júna 2017 o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2017, s. 1).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES 1996, L 77, 27.3.1996, s. 20).

¹⁸ Pokiaľ ide o databázy chránené pred skončením prechodného obdobia, pozri časť B tohto oznámenia.

1. POKRAČUJÚCA OCHRANA PRÁVA *SUI GENERIS* NA OCHRANU DATABÁZ V SPOJENOM KRÁĽOVSTVE

V článku 58 ods. 1 dohody o vystúpení sa stanovuje, že nositeľ práva vo vzťahu k databáze týkajúcej sa Spojeného kráľovstva v súlade s článkom 7 smernice 96/9/ES, ktoré vzniklo pred skončením prechodného obdobia, si vo vzťahu k uvedenej databáze zachováva v Spojenom kráľovstve vymožitelné právo duševného vlastníctva podľa právnych predpisov Spojeného kráľovstva, ktoré poskytujú rovnakú úroveň ochrany ako tá, ktorá je stanovená v smernici 96/9/ES, za predpokladu, že nositeľ uvedeného práva naďalej spĺňa požiadavky článku 11 uvedenej smernice. Trvanie ochrany uvedeného práva podľa právnych predpisov Spojeného kráľovstva zodpovedá prinajmenšom zostávajúcemu obdobiu ochrany podľa článku 10 smernice 96/9/ES.

2. POKRAČUJÚCA OCHRANA PRÁVA *SUI GENERIS* NA OCHRANU DATABÁZ V EURÓPSKEJ ÚNII

V článku 58 ods. 2 dohody o vystúpení sa stanovuje, že nasledujúce osoby a podniky sa považujú za spĺňajúce požiadavky článku 11 smernice 96/9/ES, a preto si môžu zachovať práva *sui generis* na ochranu databáz:

- a) štátni príslušníci Spojeného kráľovstva;
- b) fyzické osoby s obvyklým pobytom v Spojenom kráľovstve;
- c) podniky usadené v Spojenom kráľovstve, a to za predpokladu, že ak má takýto podnik iba registrované sídlo v Spojenom kráľovstve, jeho činnosť je skutočne a na kontinuálnej báze naviazaná na hospodárstvo Spojeného kráľovstva alebo členského štátu.

Všeobecné informácie o právnych predpisoch Únie uplatniteľných na autorské právo a súvisiace práva sú dostupné na webovej stránke o pravidlách EÚ v oblasti digitálneho jednotného trhu (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/copyright>). Tieto stránky budú v prípade potreby aktualizované a doplnené o ďalšie informácie.

Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie